

LASTEN OSASTO

NORWOOD, MASS.

Tämä on ensimmäinen kerta kun minä kirjoitan Toverittareen tai mihinkään sanomalehteen. Täälläkin eletään ja toimitaan vilkkaasti vaikka ei kukaan lapsista ole kirjoittanut Toverittareen. Meillä on ihanneliitto. Meillä on nyt kokouksia joka perjantaina, vaikka ennen oli vaan joka toinen perjantai. Viime kokous oli maaliskuun 31 päivänä ja kun minut valittiin Toverittaren kirjeenvaihtajaksi, niin täytyy täyttää velvollisuuteni ja kirjoittaa. Me päätimme kokouksessa, että lapset pitävät huhtikuun 29 p:nä ilmatat Venäjän nälkää kärsivien lasten hyväksi. Silloin tulee olemaan perin arvokasta ohjelmaa lapsilta, m. m. tulee kuvaama. Siis jokainen silloin haalille. Muistakaa että teidänkin velvollisuutenne on auttaa Venäjän nälkää kärsiviä ja paljon kokeneita raastajia, auttamalla Neuvosto-Venäjää, joka on murtautunut orjuutensa kahleet ja ottanut vallan pois sortajilta. Muistakaa silloin saapua suurin joukoin haalille, auttaamaan venäläisiä tovereita.

Lapset toimeenpanevat myös keräyksen ja valittiin komitea, joka käy keräämässä avustusta Venäjän nälkää kärsiville lapsille. Aikuiset, antakaa roponne kun lapset saapuvat tyköne keräyslistooneen. En suinkaan muuta kirjoita kuin lopetan tämän ja toiste lisää jos näen tämän Toverittareessa. Toverundella.

Taifni Aalto.

DETROIT, MICHIGAN.

Jospa näkisitte kuinka kauniita puistot näyttävät tänä päivänä kun sataa vettä ja on niin kylmä, että veti jäätyy puihin, jotka sitten kimaltelevat kuin kristallit jääkoristeissaan. Mutta varpusten viserrystä ei kuulu nyt puitten oksilla. Ne ovat menneet hakemaan suojaa tuulelta ja sateelta.

Meidän koulun "gymnasiumissa" oli kilpailut eri "housien" välillä. Pienimmät housit kilpailivat ensin, meidän "house Loyalty" voitti meitä isomman "house Portian". Sitten meidän lähetettiin kaikista isoin "house Jane Addams", ja meidän "house" voitti senkin. Meidän "house" sai 463 pointia, "Portia" 413 p. "Jane Addams" 312 pointia. Oi kuinka me olimme iloisia, mutta äiti sanoi että: "Jospa se voitto olisi ollut työläisten voitto riistajia vastaan, jotka ryöstävät lapsilta isät ja äidit heidän vielä kehossa ollessaan, eikä lapsiraukat saa milloinkaan tuntea oikeaa kodin lämpöä, jossa rakkaus ja yhteisymmärrys joskus edes löi lämpöään työssä väsyneiden rantaajien rintaan.

Minä olen juuri katsellut Venäjän nälänhätäisten kuvia "Labor Newsistä." Mieli tulee niin surulliseksi katsellessa yhtä lasta, joka nojaa puihin ja on niin laaha. Surulliset silmät vain katsovat odottavasti etäisyyteen. Alla on kirjoitus: "Odottaa apua Venäjällä." Ja niiltä on siellä niin paljon, jotka odottavat apua. Ajatellaanpa kaikki mitä me voimme tehdä heitä auttaaksemme. Toivon onnellista kevättä kaikille.

Elvi Ethel.

LEBANON, N. H.

Pitirämpä vähän kuuluisia täältä Lebanonista. Meillä ei ole täällä ihanneliittoa eikä sunnuntai-koulua, joissa saisi opetella sosialismin aakosia, kun suomalaisia on täällä niin vähän ettei voi perustaa ihanneliittoa. Minä niin tykkäisin siitä. Täysi talvi on täällä vielä. Lumta satoi maaliskuun viimeisenä ja huhtikuun ensimmäisen päivien välillä ainakin 15 tuumaa. Kyllä meillä lapsilla oli ikävää kun tuli talvi uudestaan, mutta äiti meitä lohdutti, että se menee pian ohi. Olemme iloisia kun tulee se ihana kevät.

Meillä on Vappujuhlat Korpelan far

milla ja koetetaan saada paljon arvokasta ohjelmaa. Keväinen tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille.

Edith Haarala.

VIRGINIA, MINN.

Täällä Virginiassa perustettiin pyhäkoulu maaliskuun 19 p:nä ja olikin jo suuri joukko lapsia kerääntynyt ensi kerraksi. Mutta ei vielä viime pyhänä ollut muuta kuin yksi opettaja, Mr. Freeman. Täällä vallitsee se niin kutsuttu "huono aika", että ei saa työtä ja jos saakin, niin palkat ovat niin pieniä, että tuskin isommat joukot varsinkin pärjää.

Täällä on ollut koko lailla kylmä talvi. Minä olen iloinen kuin pian tulee kesä. Minusta kun kesä on kauniimpi ja hausempi. — Aili Elo.

Tytöt ja pojat

Miljoonia lapsia kuolee Soviettiin Venäjällä.

Miljoonia polkia ja tyttöjä nähtyyn kuolemaan.

Miljoonia miehiä ja naisia ei elä läpi talven ollessaan ilman ruokaa. Äidit viskaavat lapsensa joken mieluummin kuin näkevät niiden kuolevan nälkään.

Pojat ja tytöt! Teillä on koti, ruokaa ja vaatteita. Teidän isillä on työtä. Te olette iloisia.

Mutta — miten ovat lapset, ne pojat ja tytöt Venäjällä?

Perustakaa lasten klubi teidän naapuristossa kootakseen rahaa, ruokaa nähtyville lapsille Venäjällä.

Pojat ja tytöt toisissa maissa tekevät tätä. Amer. pojat ja tytöt voivat tehdä niin paljon ja enempiäkin!

(Russian Famine Relief Bulletinista suom. Elvi Ethel.)

Nuoren metsämiehen tarina

Näin tautisena aikana tulee itse kullekin asiaa käydä sairashuoneella. Millä on sukulaista, millä tuttavain katsottavana ja samalla siellä usein tapaa työllistovereita, jotka sinne tuodaan milloin metsäkämpiltä milloin rautateiltä usein pahasti loukkaantuneina, toisinaan muuten sairastuneina, mutta uressa tapauksessa kaukana tuttavista, puhumattakaan omaisista, jos sellaisia sattuisi olemaan.

Nuorukainen, jonka tapasin sairaalassa käydessäni, oli sairastanut keuhkokuumeetta joku aika takaperin. Siitä jäänyt jonkunlaista vikaa keuhkoihin ja metsäkämpillä kun työskenteli näin ankarana talvena, sairastui uudelleen ja pelkäsi, että tauti voi olla jo arveluttavaa. Siksi koetti vielä saavuttaa terveyttään sairaalassa, mikäli se on saavutettavissa. Hän ei ollutkaan enään kovin sairas tällä kertaa, joten hän pyysi jos voisit tuoda hänelle joitain kirjoja luettavaksi kun aika tuntuu niin pitkältä, jonka pyynnön sitten mielihyvällä täytinkin useat kerrat.

Erään kerran kun taas vein hänelle uusia kirjoja, uskalsin kysyä hänen kotipaikkaansa ja vanhempiään, olivatko ne elossa. Silloin hänen mielestäni murtui ja hän sanoi: "Hyvä Mrs., elämäni lapsuudesta tähän päivään asti on aina surujen sumussa olettu, harvoin siellä on kirkasta päivää ollut. Vanhempani tulivat Suomesta 1902. Olin silloin kolme vuotias ja veli oli vuoden vanha. Isäni työskenteli useissa rauta-alueen kaupungeissa täällä Minnesotassa, milloin kälvannoissa milloin sahamyylissä ja talvisin metsäkämpillä. Perhekin lisääntyi vuosi vuodelta vaikka niitä tuonakin osan korjasi. Pieni puute se oli ainainen vieras kodissa. Tuli sitten paniikki 1907 syksyllä. Silloin ei ollut työtä juuri saatavissa ja niin vanhempani päättivät lähteä homsteedimaalle, jonka isä oli edellisenä

kesänä ottanut ja tehnyt sinne jo kämppäänkin. Niin siitä sitten lähdettiin sydän maalle. Lähin naapari oli 3 mailin päässä. Sekin ruotsalainen, hyviä ihmisiä he kyllä olivat meitä kohtaan. Alku talvesta meni jotenkuten, isän terveys oli jo ennestään huono. Sen lisäksi kova työ uutisfarmilla, joten hän joulun jälestä sairastui ankaraan reumatismiin, josta hän ei koskaan parantunut. Farmille mentäessä meitä lapsia oli jo 4, joista nuorin oli kahden vuoden vanha ja äiti viidettä raskaana joka sitten syntyi helmikuun lopulla. Se aika on surullisin elämäksäni. Olin vanhin lapsista vaikka en vielä täyttä 9 vuotta, mutta kuitenkin ainoo, joka kykenisi jotakin tekemään, siis äidillään apuna synnytyksessä, isäni kun ei kyennyt vuoteesta liikkumaan.

Oli kulunut kolme päivää pikku veikon syntymästä, jolla ajalla me äidin kanssa koetimme hoitaa taloutta mutta sitten äiti sairastui verenmyrkytykseen, niin kertoi lääkäri. Silloin minä ajattelin, että kyllä me nyt kuolemme kaikki yhteen läjään. Ei ollut puita, ei ollut leipää. Jauhoja oli ja suolasta sian lihaa. Koetin keittää velliä ja lehmästä tuli tikka maltoa että sain pikkuveikolle pulloa.

Oli jo kulunut kaksi päivää äidin sairaudesta. Hän hauraasti riisti vaatteet päältänsä ja riehui kun villi. Me lapset istuimme yhdessä nurkassa ja itkimme täyttä huutoa siihen asti kun sattuimme tulemaan. Kolmannen päivän aamuna aikaseen heräsin koputukseen. Eräs metsämies sattumalta joutui kulkemaan ohi ja poikkesi sisälle lämmittelemään. Isä kertoi hänelle missä tilassa olimme ja sen hän kyllä näki kertomattakin, joten ensi työ oli miehellä kun käytiin navetassa ja hakkaamassa puita metsästä ja sitten hän läksi hakemaan apua naapurista. Pian saapukin ystäväallinen nainen joka antoi ensi avun äidille ja pikku veljelle, joka oli monta päivää maannut vaatekorissa saamatta muuta apua, minkä sille maltoa annoin. Äidille apu oli myöhäistä. Hän tuskin tiesi enään mitään. Iltapäivällä saapui lääkäri. Naapurin isäntä oli käynyt hevosella hänet hakemassa. Mutta apu tuli liian myöhään. Tuntia ennen lääkärin tuloa oli äiti jo kuollut. Isälle ei hän liioin voinut muuta kuin toimittaa sairaalan, jossa hänkin sitten viikon perästä kuoli. Pikkuveikko kuoli samoihin aikoihin, miedät toiset lapset ottivat hyvät ihmiset turviinsa joten yksi joutui yhteen, toinen toiseen paikkaan. Nuorin veljistäni otettiin varakkaaseen lapsettomaan perheeseen kasvatettavaksi. Hän lienee ainoo meistä joka nauttii hyvin voinnista.

Minusta nuorin oli myöskin kasvattina, mutta oli vapaaehtoisena mennyt sotaväkeen ja sieltä palattuun hetimiten kuollut.

Siskoni oli äidin tykönä mutta joutui nuorena naimisiin, melkein lapsena, ensimmäisessä lapsivuoteessa hänkin kuoli joten olen ainoo jälellä koko perheestä. Kertoja huokasi raskaasti ja kuivasi silmänurkkansa. Hetken päästä hän sanoi: — "Ei kai minunkaan elämäni liene monivotinen."

Tähän loppui hänen surullinen kertomuksensa.

Mieli murtuneena kuulemastani astelin sairaalan rappusia alas ja ajatukseni hittel rikkaan Amerikan syntymämaalle, missä tuhannet uutisveljet vaimoineen ja lapsineen saavat kärsiä puutetta ja kurjuutta etenkin tänä talvena, joka on ollut ankarampaa. Sen lisäksi vallitsee ankara työttömyys, että ei perheen isäkään voi lähteä ansiotyöhön. Siis yhä uudelleen ja uudelleen uudistuu sama tragedia työläisten kodissa, asukooppa he sitten korvessa tai kaupungissa. Eikä ole toivoakaan sen loppumisesta ennenkuin jokainen mies ja nainen liittyy kuin rengas ketjuun yhteisvoimin taistelemaan kapitalistin hirmu-

Työläisnaisille

Samaoin kuin kevät laukeaa jätteen talven alta, ihmismielikin on keveämpi, iloisempi, juhlivampi ja nousee rohkeana kesän elementtiä vastaanottamaan.

Lehtemme Vappunumerot ilmestyvät erikokoisesti laajennettuna, valloilla ja kevätjuhlan sopivalla sisällöllä. Meidän on alettava ripeästi toimimaan. Tehtävä jokaisella paikkakunnalla tarkat laskelmat, kuinka paljon tilataan kullakin paikkakunnalla vapaasti jaettavaksi proletariinilaiselle TOVERITTAREN VAPPUNUMEROA?

Kaikki luokkatietoiset työläisnaiset velvoittakaa yhdistyksenne päättämään viivyttämättä Vappunumeron tilaamisesta. Samalla järjestäkää komiteat, jotka huolehtivat siitä että Toveritar tulee hyvin jaetuksi ja selailuille, jotka elivät sitä muuten lue. Selittäkää vielä sivussa oleville työläisnaisille, että Vappu on meidän juhlamme! Silloin juhlii koko maailman luokkatietoinen proletariaatti. Silloin voimme mekin yhdistä henkisesti itsemme tuohon suurjuhlaan.

On pyrkiminen parempaan

Selittäkää, että meidän on joukkona pyrkiminen parempaan. Heräävän, juhlan luonnon kanssa yhteisjuhlaan ja että hänenkin, joka vielä on sivussa, on tultava mukaan. Kuinka kannis tajunnanmerkki se olisi, jos me kaikkialla saisimme työläisnaiset toimintaan ja liittymään edistävään työhön mielenosoitusjuhlien onnistumiseksi. Onhan se Kansanväliön köyhälistön kaikista onkaloista ulosastumisen päivä, mielenosoituksen, voimannäytteiden ja uskallusten ja suurtoiminnan ensiaskeleitten astumispäivä! Juuri tuohon juhlaan työläisnaiset yhtykää sillä keinolla, mikä meille on mahdollista; osoittaa halumme olla mukana!

Hyvät toverittaret! Innostukaa! Aikää herpaantuko! Jokaisen paistoverin tarmo ja innostus liikkeelle kohdistettuna kiihotustyöhön, jolla järjestetään suurta osanottoa vappujuhlillemme ja jaetaan Toverittaren Vappunumeroa.

Tilauslippu

Lähetäkää meille..... Toverittaren Vappunumeroa, josta \$..... seuraa maksuna. (Hinta \$2.50 100 kpl)

Osaston yhdistyksen nimi

Osote

Miksi?

Kirj. Emil Salo.

Miksi me kuljemme alla päin ja elämme armoilla toisten? Miksi me raadamme aamusta iltaan, uuvuksiin saakka riuhdomme kilpaa ja sittenkin — elämme armoilla toisten?

Mehän luomme kalkein mitä on ja nauttii annamme toisten. Jaossa me kärsimme vääryyttä tyytyen osaamme mitättömään, vain luottaen järkeen toisten.

Me toisinaan hävitämme maailmaa, jos etu niin määrää toisten. Työmällä sorsumme tapaturmiin. Sodissa suostumme veljeimme murhiin. Kaikki vaan tahdosta toisten.

Kirottu, kuinka tyhmä on työläinen kun elää armoilla toisten. Vaikk' hällä valta ois' käsissään, jos järkeään käyttäisi apunaan, eikä holhota antaisi moisten.

valtaa vastaan. Siis enemmän soldarisuutta ja yhteisymmärrystä työläisten keskuuteen. — Sirikka.